

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МАРІУПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

К.В. Балабанов

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
«Практична психологія»

РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ Перший (бакалаврський) рівень
(назва рівня вищої освіти)

СТУПІНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ Бакалавр
(назва ступеня вищої освіти)

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ 05 Соціальні та поведінкові науки
(шифр та назва галузі знань)

СПЕЦІАЛЬНІСТЬ 053 Психологія
(код та найменування спеціальності)

Практична психологія

Назва освітньо-професійної програми

Спеціалізація (за необхідністю) _____

СХВАЛЕНО

Протокол засідання Вченої ради МДУ

від 27 червня 2019р. № 11

Освітньо-професійна програма вводиться в дію з 01 вересня 20 19 р.
Ректор К.В. Балабанов

(наказ № 231 від 01 липня 2019 р.)

« 01 » липня 2019 р.

I. Преамбула

Освітньо-професійна програма з галузі знань 05 Соціальні та поведінкові науки, спеціальності 053 «Психологія».

Освітньо-професійну програму «Практична психологія» з підготовки здобувачів вищої освіти ОС «Бакалавр» у галузі знань 05 соціальні та поведінкові науки, спеціальності 053 «Психологія» розроблено і внесено кафедрою практичної психології Маріупольського державного університету. Надано чинності рішенням Вченої ради МДУ від 27 червня 2019 р. Протокол № 11.

Гарант програми:

Варава Людмила Анатоліївна – кандидат психологічних наук кафедри практичної психології Маріупольського державного університету.

Розробники програми:

Варава Людмила Анатоліївна – кандидат психологічних наук, доцент кафедри практичної психології Маріупольського державного університету;

Тищенко Лілія Валеріївна – кандидат психологічних наук, доцент кафедри практичної психології Маріупольського державного університету;

Стуліка Олена Борисівна – кандидат психологічних наук, доцент кафедри практичної психології Маріупольського державного університету;

Попович Олена Вікторівна – доктор філософських наук, професор кафедри практичної психології Маріупольського державного університету;

Супріган Анастасія Олександрівна – старший викладач кафедри практичної психології Маріупольського державного університету;

Харитинюк Вікторія Миколаївна – старший викладач кафедри практичної психології Маріупольського державного університету.

Рецензенти:

Черезова Ірина Олександрівна – кандидат психологічних наук, доцент кафедри психології Бердянського державного педагогічного університету;

Зинченко Ірина Валеріївна – директор комунального закладу «Маріупольська загально-освітня школа I-III ступенів №53 Маріупольської ради Донецької області»

Позначення і скорочення:

ІК – інтегральна компетентність

ЗК – загальна компетентність

СК – спеціальна (фахова) компетентність

ПР – програмні результати
 ОК – обов’язкова компонента
 ВК – вибіркова компонента

II. Загальна характеристика

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень
Ступінь вищої освіти	Бакалавр
Галузь знань	05 Соціальні та поведінкові науки
Спеціальність	053 Психологія
Обмеження щодо форм навчання	Обмеження відсутні
Освітня кваліфікація	Бакалавр з психології. Практичний психолог.
Професійна(і) кваліфікація(ї) (тільки для регульованих професій)	-
Кваліфікація в дипломі	Ступінь вищої освіти «Бакалавр» Спеціальність 053 «Психологія» Освітня програма «Практична психологія»
Опис предметної області	<p>Об’єкт вивчення: теоретико-методологічні та прикладні аспекти загально-психологічного, вікового та соціального функціонування індивіда, а також особливості психологічного супроводу усвідомленої життєдіяльності особистості.</p> <p>Цілі навчання: формування наукових уявлень про природу психіки, про методи та результати дослідження психічних явищ; опанування навичок використання психодіагностичного інструментарію та експериментального вивчення диференційних особливостей індивіда; розвиток здатності до застосування психологічних знань в умовах професійної діяльності.</p> <p>Теоретичний зміст предметної області: система психологічних знань, базових категорій і понять, закономірностей, механізмів, методологічних підходів, пояснювальних принципів, науково-прикладних завдань.</p> <p>Методи, методики та технології: класичні та новітні підходи щодо науково-психологічного розгляду особистості, методи теоретичного та емпіричного дослідження, валідні, стандартизовані психодіагностичні методики, методи аналізу</p>

	<p>даних, технології психологічної допомоги.</p> <p>Інструменти та обладнання:, сучасні інформаційні та комунікаційні технології, комп'ютерна техніка.</p>
Академічні права випускників	<p>Можливість продовжувати освіту за другим (магістерським) рівнем вищої освіти. Набуття додаткових спеціалізацій в системі післядипломної освіти.</p>
Працевлаштування випускників (для регульованих професій - обов'язково)	<p>Згідно з Національним класифікатором України: Класифікатор професій (ДК 003:2010) та International Standard Classification of Occupations 2008 (ISCO-08) може обіймати посади: 2445 Професіонала в галузі психології, 2445.2 (80) Практичного психолога, 2446 Професіонала в галузі соціального захисту населення.</p> <p>Психолог в закладах освіти: дошкільна, шкільна, професійно-технічна, спеціалізована та позашкільна освіта.</p>

III. Обсяг кредитів ЄКТС, необхідний для здобуття відповідного ступеня вищої освіти

Обсяг освітньої програми у ЄКТС	<p>- на базі повної загальної середньої освіти становить 240 кредитів ЄКТС: Загальна підготовка 1800 годин/60 кредитів; Професійна підготовка 5400 годин/180 кредитів.</p> <p>- на базі ступеня «молодший бакалавр» (освітньо-кваліфікаційного рівня «молодший спеціаліст» у МДУ визнаються та зараховуються не більше 60 кредитів ЄКТС, отриманих в межах попередньої освітньої програми підготовки молодшого бакалавра (молодшого спеціаліста)</p> <p>89% обсягу освітньої програми спрямовано на забезпечення загальних та спеціальних (фахових) компетентностей за спеціальністю, що визначені Стандартом вищої освіти за спеціальністю 053 «Психологія» за першим (бакалаврським) рівнем</p>
--	---

IV. Перелік компетентностей випускника

Компетентності	Шифр компетентностей
<i>Інтегральна:</i>	
Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері психології, що передбачають застосування основних психологічних теорій та методів та характеризуються комплексністю і невизначеністю умов.	ІК-1
<i>Загальні:</i>	
Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.	ЗК-1
Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.	ЗК-2
Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.	ЗК-3
Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.	ЗК-4
Здатність бути критичним і самокритичним.	ЗК-5
Здатність приймати обґрунтовані рішення.	ЗК-6
Здатність генерувати нові ідеї (креативність).	ЗК-7
Навички міжособистісної взаємодії,	ЗК-8
Здатність працювати в команді.	ЗК-9
Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні;	ЗК-10
Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.	ЗК-11
<i>Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:</i>	
Здатність оперувати категоріально-понятійним апаратом психології	СК-1
Здатність до ретроспективного аналізу вітчизняного та зарубіжного досвіду розуміння природи виникнення, функціонування та розвитку психічних явищ.	СК-2
Здатність до розуміння природи поведінки, діяльності та вчинків.	СК-3
Здатність самостійно збирати та критично	СК-4

опрацьовувати, аналізувати та узагальнювати психологічну інформацію з різних джерел	
Здатність використовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій	СК-5
Здатність самостійно планувати, організовувати та здійснювати психологічне дослідження	СК-6
Здатність аналізувати та систематизувати одержані результати, формулювати аргументовані висновки та рекомендації	СК-7
Здатність організовувати та надавати психологічну допомогу (індивідуальну та групову)	СК-8
Здатність здійснювати просвітницьку та психопрофілактичну допомогу відповідно до запиту	СК-9
Здатність дотримуватися норм професійної етики	СК-10
Здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку	СК-11
Здатність до психологічного супроводу учасників освітнього процесу в умовах інклюзії	СК-12
Здатність до соціально-психологічного супроводу дитини з особливими освітніми потребами	СК-13
Здатність до надання психологічної допомоги особистості, що опинилася в складних життєвих обставинах та в ситуації невизначеності	СК-14
Здатність опановувати власні психоемоційні стани, використовувати внутрішній адаптаційний потенціал, усвідомлювати та підсилювати власні індивідуальні ресурси	СК-15

V. Нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання

1. Програмні результати навчання

Аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв'язання	ПР 1
Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань	ПР 2
Здійснювати пошук інформації з різних джерел, у т.ч. з використанням інформаційно-комунікаційних технологій, для вирішення професійних завдань	ПР 3
Обґрунтовувати власну позицію, робити самостійні висновки за результатами власних досліджень і аналізу літературних джерел	ПР 4
Обирати та застосовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій (тести, опитувальники, проективні методики тощо) психологічного дослідження та технології психологічної допомоги	ПР 5

Формулювати мету, завдання дослідження, володіти навичками збору первинного матеріалу, дотримуватися процедури дослідження	ПР 6
Рефлексувати та критично оцінювати достовірність одержаних результатів психологічного дослідження, формулювати аргументовані висновки	ПР 7
Презентувати результати власних досліджень усно / письмово для фахівців і нефахівців	ПР 8
Пропонувати власні способи вирішення психологічних задач і проблем у процесі професійної діяльності, приймати та аргументувати власні рішення щодо їх розв'язання	ПР 9
Формулювати думку логічно, доступно, дискутувати, обстоювати власну позицію, модифікувати висловлювання відповідно до культуральних особливостей співрозмовника	ПР 10
Складати та реалізовувати план консультативного процесу з урахуванням специфіки запиту та індивідуальних особливостей клієнта, забезпечувати ефективність власних дій	ПР 11
Складати та реалізовувати програму психопрофілактичних та просвітницьких дій, заходів психологічної допомоги у формі лекцій, бесід, круглих столів, ігор, тренінгів, тощо, відповідно до вимог замовника	ПР 12
Взаємодіяти, вступати у комунікацію, бути зрозумілим, толерантно ставитися до осіб, що мають інші культуральні чи гендерно-вікові відмінності	ПР 13
Ефективно виконувати різні ролі у команді у процесі вирішення фахових завдань, у тому числі демонструвати лідерські якості	ПР 14
Відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку	ПР 15
Знати, розуміти та дотримуватися етичних принципів професійної діяльності психолога	ПР 16
Демонструвати соціально відповідальну та свідому поведінку, слідувати гуманістичним та демократичним цінностям у професійній та громадській діяльності	ПР 17
Вживати ефективні заходи щодо збереження здоров'я (власного й оточення) та за потреби визначати зміст запиту до супервізії	ПР 18
Ефективно використовувати навички рефлексії та саморегуляції в різних професійних та життєвих обставинах	ПР 19
Опанувати технології супроводу учасників освітнього процесу в умовах інклюзії	ПР 20

2. *Стиль та методика навчання*

А) Підходи до викладання та навчання: педагогічна взаємодія, проблемно-орієнтоване навчання, діяльнісний та задачний підхід, інтерактивні методи навчання, тренінгові технології;

Б) Система оцінювання: усні та письмові екзамени, презентації, проектні роботи, практика, атестаційний іспит та захист кваліфікаційної роботи.

3. *Рекомендований перелік навчальних дисциплін і практик. Розподіл змісту освітньо-професійної програми підготовки, навчальний час за циклами підготовки.*

Обсяг освітньої складової освітньо-професійної програми підготовки бакалавра становить 240 кредитів ЄКТС.

Розподіл змісту освітньої складової програми за циклами дисциплін та критеріями нормативності і вибіркості наведено у таблиці 1.

Таблиця 1

Розподіл змісту освітньої складової за критеріями нормативності та вибіркості

Цикл дисциплін	Загальна кількість кредитів	У тому числі:	
		нормативні дисципліни, кредитів	вибіркові дисципліни, кредитів
Загальна підготовка	60 (25%)	45 (19%)	15 (6%)
Професійна підготовка	180 (75%)	135 (56%)	45 (19%)
Усього для ступеня бакалавра	240 (100%)	180 (75%)	60 (25%)

Теоретичне навчання здійснюється на основі поєднання лекційних, семінарських та лабораторних занять з самостійною роботою. Практична підготовка передбачає проходження практики.

Формами підсумкового контролю з навчальних дисциплін є екзамени, заліки, а також диференційовані заліки, які проводяться для оцінювання якості навчання (Таблиця 2).

Таблиця 2

Перелік компонент ОПП

Код н/д	Шифр дисципліни за навчальним планом	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові роботи, практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
Обов'язкові компоненти ОПП				
Дисципліни загальної підготовки				
ОК 1.	ОКЗП 1.1.1.	Українська мова (за професійним спрямуванням)	3	Екзамен
ОК 2.	ОКЗП 1.1.2.	Іноземна мова	6	Залік, екзамен

ОК 3.	ОКЗП 1.1.3.	Психофізіологія ЦНС та ВНД	9	Залік, екзамен
ОК 4.	ОКЗП 1.1.4.	Фізичне виховання	3	Д Залік
ОК 5.	ОКЗП 1.1.5.	Історія України	3	Екзамен
ОК 6.	ОКЗП 1.1.6.	Історія української культури	3	Екзамен
ОК 7.	ОКЗП 1.1.7.	Комп'ютерні системи та технології	3	Екзамен
ОК 8.	ОКЗП 1.1.8.	Основи правознавства	3	Екзамен
ОК 9.	ОКЗП 1.1.9.	Філософія	3	Екзамен
ОК 10.	ОКЗП 1.1.10.	Безпека життєдіяльності	3	Д Залік
ОК 11.	ОКЗП 1.1.11.	Основи економічної теорії	3	Екзамен
ОК 12.	ОКЗП 1.1.12.	Соціологія	3	Екзамен
Дисципліни професійної підготовки				
ОК 13.	ОКПП 1.2.1.	Вступ до спеціальності з адаптаційним тренінгом	6	Екзамен
ОК 14.	ОКПП 1.2.2.	Порівняльна психологія	6	Екзамен
ОК 15.	ОКПП 1.2.3.	Історія психології	6	Залік, Д Залік
ОК 16.	ОКПП 1.2.4.	Загальна психологія	18	Екзамен
ОК 17.	ОКПП 1.2.5.	Курсова робота з «Загальної психології»	3	Д Залік
ОК 18.	ОКПП 1.2.6.	Практикум	15	Д Залік, екзамен
ОК 19.	ОКПП 1.2.7.	Основи наукових досліджень	3	Екзамен
ОК 20.	ОКПП 1.2.8.	Психодіагностика та експериментальна психологія	9	Екзамен
ОК 21.	ОКПП 1.2.9.	Вікова психологія	6	Екзамен
ОК 22.	ОКПП 1.2.10.	Курсова робота з «Вікової психології»	3	Д Залік
ОК 23.	ОКПП 1.2.11.	Педагогіка та методика викладання психології	3	Екзамен
ОК 24.	ОКПП 1.2.12.	Педагогічна психологія	6	Екзамен
ОК 25.	ОКПП 1.2.13.	Соціальна психологія	6	Екзамен
ОК 26.	ОКПП 1.2.14.	Основи клінічної та патопсихології	6	Залік, екзамен
ОК 27.	ОКПП 1.2.15.	Психологія сім'ї та корекція сімейних відносин	6	Екзамен
ОК 28.	ОКПП 1.2.16.	Психологія управління	6	Екзамен
ОК 29.	ОКПП 1.2.17.	Основи психологічного консультування	6	Залік, екзамен
ОК 30.	ОКПП 1.2.18.	Методологічні та теоретичні проблеми психології	3	Залік
ОК 31.	ОКПП 1.2.19.	Соціально-психологічне проектування	5	Д Залік
ОК 32.	ОКПП 1.2.20.	Кваліфікаційна робота	6	
ОК 33.	ОКПП 1.2.21.	Навчальна практика	3	Д Залік
ОК 34.	ОКПП 1.2.22.	Виробнича практика	4	Д Залік
Загальний обсяг обов'язкових компонентів:			180 кредитів	
Вибіркові компоненти ОПП				
Дисципліни загальної підготовки				
ВК 1.	ВКЗП 2.1.1.	Дисципліна за вибором 1	3	Залік
ВК 2.	ВКЗП 2.1.2.	Дисципліна за вибором 2	3	Залік
ВК 3.	ВКЗП 2.1.3.	Дисципліна за вибором 3	3	Залік
ВК 4.	ВКЗП 2.1.4.	Дисципліна за вибором 4	3	Залік
ВК 5.	ВКЗП 2.1.5.	Дисципліна за вибором 5	3	Залік

Дисципліни професійної підготовки				
ВК 6.	ВКПП 2.2.1.	Дисципліна за вибором 6	6	Екзамен
ВК 7.	ВКПП 2.2.2.	Дисципліна за вибором 7	3	Залік
ВК 8.	ВКПП 2.2.3.	Дисципліна за вибором 8	6	Екзамен
ВК 9.	ВКПП 2.2.4.	Дисципліна за вибором 9	6	Залік, екзамен
ВК 10.	ВКПП 2.2.5.	Дисципліна за вибором 10	3	Залік
ВК 11.	ВКПП 2.2.6.	Дисципліна за вибором 11	6	Залік
ВК 12.	ВКПП 2.2.7.	Дисципліна за вибором 12	6	Залік, Д Залік
ВК 13.	ВКПП 2.2.8.	Дисципліна за вибором 13	6	Залік, екзамен
ВК 14.	ВКПП 2.2.9.	Дисципліна за вибором 14	3	Залік
Загальний обсяг вибіркових компонентів:			60 кредитів	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ			240 кредитів	

Структурно-логічна схема ОПП представлена в таблиці 3. та у графі (Додаток В)

Таблиця 3

Структурно-логічна схема підготовки

Семестр	Зміст навчальної діяльності		
	Код н/д	Назва дисципліни	Обсяг кредитів
1	ОК 1.	Українська мова (за професійним спрямуванням)	3
1,2	ОК 2.	Іноземна мова	6
1,2	ОК 3.	Психофізіологія ЦНС та ВНД	9
1,2	ОК 4.	Фізичне виховання	3
1	ОК 13.	Вступ до спеціальності з адаптаційним тренінгом	6
1	ОК 14.	Порівняльна психологія	6
1,2	ОК 15.	Історія психології	6
1,2,3,4	ОК 16.	Загальна психологія	18
2	ОК 5.	Історія України	3
2	ОК 6.	Історія української культури	3
2	ОК 7.	Комп'ютерні системи та технології	3
2,3,4,5	ОК 18.	Практикум	15
3	ОК 8.	Основи правознавства	3
3	ОК 9.	Філософія	3
3	ОК 10.	Безпека життєдіяльності	3
3	ОК 17.	Курсова робота з «Загальної психології»	3
3	ОК 19.	Основи наукових досліджень	3
3,4	ОК 20.	Психодіагностика та експериментальна психологія	9
3	ВК 1.	Дисципліна за вибором 1	3
3	ВК 2.	Дисципліна за вибором 2	3
4	ОК 11.	Основи економічної теорії	3
4	ВК 3.	Дисципліна за вибором 3	3
4	ВК 4.	Дисципліна за вибором 4	3
4	ВК 6.	Дисципліна за вибором 6	6
5	ОК 12.	Соціологія	3
5,6	ОК 21.	Вікова психологія	6
5	ОК 22.	Курсова робота з «Вікової психології»	3
5	ВК 5.	Дисципліна за вибором 5	3

5	ВК 7.	Дисципліна за вибором 7	3
5	ВК 8.	Дисципліна за вибором 8	6
5,6	ВК 9.	Дисципліна за вибором 9	6
6	ОК 23.	Педагогіка та методика викладання психології	3
6	ОК 24.	Педагогічна психологія	6
6	ОК 25.	Соціальна психологія	6
6,7	ОК 26.	Основи клінічної та патопсихології	6
6	ВК 10.	Дисципліна за вибором 10	3
6	ОК 33.	Навчальна практика	3
7	ОК 27.	Психологія сім'ї та корекція сімейних відносин	6
7	ОК 28.	Психологія управління	6
7,8	ОК 29.	Основи психологічного консультування	6
7,8	ВК 11.	Дисципліна за вибором 11	6
7,8	ВК 12.	Дисципліна за вибором 12	6
7,8	ВК 13.	Дисципліна за вибором 13	6
7	ОК 34.	Виробнича практика	4
8	ОК 30.	Методологічні та теоретичні проблеми психології	3
8	ОК 31.	Соціально-психологічне проектування	5
8	ВК 14.	Дисципліна за вибором 14	3
8	ОК 32.	Кваліфікаційна робота	6

Схематично співвідношення між результатами навчання та компетентностями має бути представлено у вигляді *матриці* (Таблиця 4 та Додаток С), рядки якої містять результати навчання (ПР) за окремими дисциплінами освітньої програми, а стовпці – компетентності (К), які студент набуває в результаті успішного навчання за даною освітньою програмою.

Таблиця 4

**Матриця відповідності
визначених освітньою програмою «Практична психологія» компетентностей
дескрипторам НРК**

Класифікація компетентностей за НРК	Знання Зн 1 Концептуальні знання, набуті у процесі навчання та професійної діяльності, включаючи певні знання сучасних досягнень	Уміння УМ 1 Розв'язання складних непередбачуваних задач і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та або навчання, що передбачає збирання та інтерпретацію інформації (даних), вибір методів та інструментальних засобів застосування інноваційних	Комунікація К 1 донесення до фахівців і нефахівців інформації, ідей, проблем, рішень та власного досвіду в галузі професійної діяльності К 2 Здатність ефективно формувати комунікативну стратегію	Автономія та відповідальність АВ1 Управління комплексними діями або проектами, відповідальність за прийняття рішень у непередбачуваних умовах АВ2 Відповідальність за професійний розвиток окремих осіб та/або груп осіб, здатність до подальшого навчання з високим рівнем автономності
	Зн 2 Критичне осмислення основних теорій, принципів, методів, понять			

	у навчанні та професійної діяльності	підходів		
Загальні компетентності				
ЗК1		Ум 1	К 1, К 2	АВ 1, АВ 2
ЗК2	Зн 1, Зн 2	Ум 1		
ЗК3		Ум 1		
ЗК4		Ум 1		АВ 1, АВ 2
ЗК5	Зн 2	Ум 1	К 1	АВ 1
ЗК6	Зн 1, Зн 2			
ЗК7	Зн 1, Зн 2	Ум 1	К 2	
ЗК8			К 1, К 2	АВ 1
ЗК9			К 1, К 2	
ЗК10	Зн 2		К 2	АВ 2
ЗК11	Зн1		К 1	АВ 2
Спеціальні компетентності				
СК1	Зн 1			АВ 1
СК2	Зн1, Зн2			
СК3	Зн1, Зн2			АВ1
СК4	Зн 1, Зн 2	Ум 1		АВ 1
СК5	Зн 2	Ум 1		АВ 1
СК6		Ум 1		АВ 1
СК7	Зн 1	Ум 1		АВ 1
СК8	Зн 1		К 1, К 2	АВ 1, АВ 2
СК9		Ум 1	К 1	
СК10			К 1, К 2	АВ 2
СК11		Ум 1		АВ 1
СК12		Ум 1	К 1, К 2	АВ 2
СК13	Зн1	Ум1	К1	
СК14	Зн1	Ум1		АВ 1
СК15	Зн1		К1	

VI. Форми атестації здобувачів першого (бакалаврського) ступеня вищої освіти

Форми атестації здобувачів вищої освіти	Атестація здійснюється у формі: - захисту (демонстрації) кваліфікаційної роботи та атестаційного екзамену.
Вимоги до кваліфікаційної роботи (за наявності)	Кваліфікаційна робота повинна передбачати розв'язання складної спеціалізованої задачі чи практичної проблеми у сфері психології, що передбачає застосування основних психологічних теорій та методів та характеризуються комплексністю і невизначеністю умов. У кваліфікаційній роботі не може бути академічного плагіату, фальсифікації та фабрикації. Кваліфікаційна робота оприлюднюється в репозиторії МДУ.
Вимоги до атестаційного / єдиного державного кваліфікаційного екзамену (екзаменів) (за наявності)	Кваліфікаційний іспит за спеціальністю передбачає перевірку досягнення результатів навчання, визначених Стандартом вищої освіти та освітньою програмою.

Вимоги до захисту (демонстрації) (за наявності)	Захист кваліфікаційної роботи проводиться на засіданні екзаменаційної комісії, за наявності наступних матеріалів: оформленої відповідним чином кваліфікаційної роботи,
	екзаменаційної комісії, завдання на виконання кваліфікаційної роботи. Для публічного виступу надається 5-10 хвилин. У виступі студент має окреслити найважливіші та найпринциповіші моменти своєї роботи. Візуальне супроводження у вигляді мультимедійної презентації кваліфікаційної роботи складається із слайдів, на яких представлені графіки, таблиці, схеми, рисунки, алгоритми та ін. Кількість слайдів має бути достатньою для послідовного та повного розкриття теми кваліфікаційної роботи. По закінченні виступу члени ЕК можуть поставити студенту запитання стосовно його виступу або тексту роботи.

VII. Вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти

У Маріупольському державному університеті функціонує система забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (система внутрішнього забезпечення якості), яка передбачає реалізацію наступних процедур і заходів:

- 1) визначення принципів та процедур забезпечення якості вищої освіти;
- 2) здійснення моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм;
- 3) щорічне оцінювання здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних і педагогічних працівників вищого навчального закладу та регулярне оприлюднення результатів таких оцінювань на офіційному веб-сайті вищого навчального закладу, на інформаційних стендах та в будь-який інший спосіб;
- 4) забезпечення підвищення кваліфікації педагогічних, наукових і науково-педагогічних працівників;
- 5) забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, у тому числі самостійної роботи студентів, за кожною освітньою програмою;
- 6) забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом;
- 7) забезпечення публічності інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації;
- 8) забезпечення ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату у наукових працях працівників вищих навчальних закладів і здобувачів вищої освіти та ін.

Система забезпечення Маріупольським державним університетом якості освітньої діяльності та якості вищої освіти за його поданням оцінюється Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти або акредитованими ним незалежними установами оцінювання та забезпечення якості вищої освіти на предмет її відповідності вимогам до системи забезпечення якості вищої освіти, що затверджуються Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти, та міжнародним стандартам і рекомендаціям щодо забезпечення якості вищої освіти.

Опис нормативних навчальних дисциплін

Дисципліни циклу загальної підготовки

ОК 1. Українська мова (за професійним спрямуванням)

Мета вивчення курсу: підвищення рівня теоретичних знань та розвиток практичних навичок студентів щодо мовних умінь і навичок у професійній сфері; практичне опанування студентами умінь ділового мовлення на рівні, достатньому для професійної діяльності; формування комунікативної компетентності студентів.

Завдання курсу: підвищення загального рівня грамотності студентів; засвоєння основних відомостей про українську мову як багатоаспектну лінгвістичну систему; формування, розвиток та закріплення навичок та вмінь правильного використання усталених мовностилістичних засобів української мови; докладне вивчення зразків оформлення різних видів документів; формування вмінь культури мовлення у професійній діяльності.

Змістові модулі:

1. Основи культури української мови
2. Ділові папери як засіб писемної професійної комунікації
3. Усна форма спілкування як інструмент професійної діяльності

ОК 2. Іноземна мова

Мета вивчення курсу: формування навичок креативного усного та писемного мовлення; формування навичок монологічного і діалогічного непідготовленого мовлення на основі активно засвоєного лексичного, граматичного та стилістичного матеріалів; засвоєння лексичних одиниць та мовленнєвих моделей на матеріалі текстів підручників, розмовних тем, суспільно-політичних текстів, комунікативних ситуацій, текстів позалекційного читання; посилення самостійної пошукової, творчої роботи; підвищення рівня лінгвістичної компетенції через втілення знань стилістичних прийомів та виразних засобів в ґрунтовний аналіз англійського тексту; підвищення рівня мовної компетенції студентів, вдосконалення їхніх мовних навичок через розвиток таких вмінь як читання, аудіювання, усне та письмове мовлення, а також розвиток точності граматичної побудови мовлення.

Завдання курсу: поповнити словниковий запас студентів для посилення їх висловлювальних можливостей; активізувати пасивний вокабуляр, а також поповнити активний словник, що має розширити висловлювальні можливості студентів; забезпечити знаннями практичної граматики у ході побудови монологічного та діалогічного мовлення; вдосконалити вміння студентів, щодо глибокого філологічного (зокрема, лінгвостилістичного) аналізу тексту на англійській мові; покращити вміння студентів сприймати текст на слух (з опорою та без опори на друкований текст) та стимулювати активне обговорення сприйнятої інформації в аудиторії; сформувати навички письма з метою підвищення ефективності письмової комунікації; логічно структурувати та правильно виконувати словесне оформлення письмового тексту на задану тему; актуалізувати знання практичної граматики у ході побудови монологічного та діалогічного мовлення; ознайомити студентів з сучасними тенденціями англійської розмовної мови; вдосконалити навички усних доповідей/презентацій на англійській мові.

Змістовні модулі:

1. Формування та поглиблення навичок базової мовної та мовленнєвої компетенції
2. Удосконалення базових навичок мовної та мовленнєвої компетенції
3. Формування граматичної компетенції, аудіокомпетенції

ОК 3. Психофізіологія ЦНС та ВНД

Мета вивчення курсу: здобути знання, необхідні для розуміння процесів і механізмів у різних відділах нервової системи, що забезпечують взаємодію організму із зовнішнім середовищем, нервову регуляцію та зміни внутрішнього стану.

Завдання курсу: ознайомлення студентів із закономірностями функціонування нервової системи; вивчення основ фізіології вищої нервової діяльності; вивчення фізіологічних механізмів поведінки людини та регуляції психічних станів.

Змістові модулі:

1. Теоретичні основи фізіології вищої нервової діяльності.
2. Принципи управління центральною системою.
3. Вища нервова діяльність людини.

ОК 4. Фізичне виховання

Мета вивчення курсу: формування всебічно розвинених особистостей, підготовка студентів до високоякісної праці за обраних фахом, збереження та зміцнення здоров'я.

Завдання курсу: збереження та зміцнення здоров'я, загартування організму, прищеплення навичок здорового способу життя, підвищення фізичної і розумової працездатності; виховання у студентів потреби до систематичних занять фізичними вправами, прагнення до фізичного вдосконалення; оволодіння системною спеціальних знань з основ теорії і методики, організації фізичного виховання; набуття необхідних знань у галузі гігієни праці, харчування спорту; формування життєво важливих вмінь і навичок, розвиток фізичних здібностей.

Змістові модулі:

1. Розвиток загальних фізичних якостей, подальший розвиток витривалості
2. Основи методики розвитку силових здібностей.
3. Основи методики розвитку швидкісно-силових здібностей.
4. Розвиток швидкісних якостей та складно-координаційних здібностей.

ОК 5. Історія України

Мета вивчення курсу: формування знань про заселення українських земель, формування української нації та розвиток інших етнічних спільнот, історію української державності, соціально-економічні, політичні, культурні процеси, що складають змістовий пласт історії України від найдавніших часів до початку ХХІ ст.

Завдання курсу: виховання у студентів на фактах історії України почуття національної гідності, патріотизму, почуття відповідальності за вивчення історії України, як основи для засвоєння широкої системи історичних знань, вивчення історичного процесу за принципом історизму, об'єктивності та науковості, формування нового історичного мислення шляхом співставлення полярних точок зору і різних фактів, розвинення вміння аналізувати історичний матеріал, робити ґрунтовні висновки, використовуючи різні типи історичних джерел, навчити розрізняти історичний факт від історичного міфу, викривати стереотипи, упередженість, необ'єктивність, розвинути вміння робити виважені висновки та самостійні оцінки історичних подій, явищ, толерантно сприймати багатоетнічні, полікультурні явища національної та світової історії, розглядати історію України у європейському та світовому контекстах, формувати національну самобутність і почуття патріотизму.

Змістові модулі:

1. Українські землі від найдавніших часів до початку ХХ ст.
2. Українські землі у першій половині ХХ ст.
3. Україна у другій половині ХХ – на початку ХХІ ст.

ОК 6. Історія української культури

Мета вивчення курсу: формування у студентів системи знань про унікальність української культури, її роль та місце в світовому культурному просторі.

Завдання курсу: формування у студентів розуміння унікальності національного культурного простору на основі з'ясування проблеми культурогенезу; познайомити з основними досягненнями української культури в її діяхронному вимірі; виявити детермінованість та закономірності культурного процесу, оцінити історичний розвиток культури на основі порівняння української культури з європейською та світовою; оцінити еволюцію мистецького розвитку в контексті проблеми співвідношення традиції і новаторства.

Змістові модулі:

1. Концептуальні засади вивчення української культури.
2. Етапи формування та розвитку української культури.
3. Українська культура в умовах євроінтеграції.

ОК 7. Комп'ютерні системи та технології

Мета вивчення курсу: формування у майбутніх фахівців сучасного рівня інформаційної та комп'ютерної культури; набуття практичних навичок з основ застосування сучасних технологій обробки інформації за допомогою засобів управління комп'ютером та комп'ютерних систем; формування у студентів розуміння основ комп'ютеризації офісної діяльності, сучасного інформаційного забезпечення, системи знань та вмінь, зорієнтованих на проведенні інформаційної та інформаційно-аналітичної роботи із використанням прикладного програмного забезпечення; формування теоретичних знань та практичних навичок професійної роботи, що необхідні для використання інформаційних технологій та систем (основні роботи із забезпечення життєвого циклу документу; пошук, обробка, надання, передавання інформації; використання основних сервісів мережі Інтернет, в тому числі соціальних мереж); ознайомлення студентів з актуальними питаннями використання засобів інформатики та комп'ютерної техніки у галузевому середовищі.

Завдання курсу: придбання і закріплення знань студентами в області використання інформаційних технологій і систем, їх інформаційного та програмного забезпечення; вивчення універсальних пакетів програм; придбання знань в області локальних та глобальних мереж; освоєння методик і технологій автоматизованої обробки даних; вивчення принципів побудови інформаційних систем; освоєння засобів комп'ютерної техніки; засвоєння технології роботи в мережі Інтернет.

Змістові модулі:

1. Теоретичні засади інформатики, комп'ютерної техніки та інформаційних технологій.
2. Технології обробки та захисту інформації.
3. Мережеві технології.
4. Сучасні комп'ютерні системи опрацювання інформації.

ОК 8. Основи правознавства

Метою вивчення курсу: є набуття студентами ґрунтовних знань з теорії правознавства, оволодіння системою основних понять правознавства, засвоєння найважливіших положень окремих правових галузей та вироблення навичок їх застосування на практиці.

Завдання курсу: є вивчення теорії правознавства; закономірностей та специфіки розвитку держави та права; основних положень Конституції України, які стосуються регламентування діяльності держави та організації суспільного життя, прав і обов'язків

громадянина; ознайомлення з базовими положеннями основних галузей права України та їх застосуванням у практичних завданнях.

Змістові модулі:

1. Теоретичні засади держави та права.
2. Публічно-правові галузі права.
3. Приватно-правові галузі права.

ОК 9. Філософія

Мета вивчення курсу: набуття студентами знань про генезис, розвиток і зазначення філософських ідей у всесвітній культурі, знайомство із сучасною філософією, опанування філософськими методами, аналізом та вирішенням філософських проблем сучасності; формуванні світогляду, свідомості та самосвідомості студентів.

Завдання курсу: залучення до історії людської думки; формування критичного мислення, розвиток вміння висловлювати свої думки, виступати публічно, аргументувати і доводити свою точку зору, шанобливо ставитися до інших точок зору; вироблення здатності аналізувати та інтерпретувати інформацію, працювати з різними джерелами, класифікувати, обробляти філософську і будь-яку гуманітарну інформацію; знайомство і прилучення до загальнолюдських цінностей, вироблення навичок культури соціальних відносин, здатності до соціальної адаптації.

Змістові модулі:

1. Антична та середньовічна філософія.
2. Філософія нового часу.
3. Сучасна філософія.

ОК 10. Безпека життєдіяльності

Мета вивчення курсу: набуття студентом компетенцій, знань, умінь і навичок для здійснення професійної діяльності за спеціальністю з урахуванням ризику виникнення техногенних аварій й природних небезпек, які можуть спричинити надзвичайні ситуації та привести до несприятливих наслідків на об'єктах господарювання, а також формування у студентів відповідальності за особисту та колективну безпеку; формування у студентів здатності творчо мислити, вирішувати складні проблеми інноваційного характеру й приймати продуктивні рішення у сфері цивільного захисту, з урахуванням особливостей майбутньої професійної діяльності випускників, а також досягнень науково-технічного прогресу; надання знань, умінь, здатностей (компетенцій) для здійснення ефективної професійної діяльності шляхом забезпечення оптимального управління охороною праці на підприємствах (об'єктах господарської, економічної та науково-освітньої діяльності), формування у студентів відповідальності за особисту та колективну безпеку і усвідомлення необхідності обов'язкового виконання в повному обсязі всіх заходів гарантування безпеки праці на робочих місцях.

Завдання курсу: опанувати знання, вміння та навички вирішувати професійні завдання з обов'язковим урахуванням галузевих вимог щодо забезпечення безпеки персоналу та захисту населення в небезпечних та надзвичайних ситуаціях і формування мотивації щодо посилення особистої відповідальності за забезпеченням гарантованого рівня безпеки функціонування об'єктів галузі, матеріальних та культурних цінностей в межах науково-обґрунтованих критеріїв прийнятної ризику; засвоєння студентами новітніх теорій, методів і технологій з прогнозування НС, визначення рівня ризику та обґрунтування комплексу заходів, спрямованих на відвернення НС, захисту персоналу, населення, матеріальних та культурних цінностей в умовах НС, локалізації та ліквідації їхніх наслідків; набуття студентами знань, умінь і здатностей (компетенцій) ефективно вирішувати завдання професійної діяльності з обов'язковим урахуванням вимог охорони праці та гарантуванням

збереження життя, здоров'я та працездатності працівників у різних сферах професійної діяльності.

Змістові модулі:

1. Теоретичні основи безпеки життєдіяльності. Безпека у надзвичайних ситуаціях.
2. Загальна підготовка та профільна підготовка з питань цивільного захисту.
3. Загальні питання охорони праці. Основи виробничої безпеки.

ОК 11. Основи економічної теорії

Мета вивчення курсу: набуття ґрунтовних економічних знань, формування логіки економічного мислення і економічної культури, навчання базовим методам пізнання і аналізу економічних процесів.

Завдання курсу: набуття навичок раціональної економічної поведінки, виходячи з концептуальних основ ринкової економіки; розуміння особливостей функціонування сучасних ринків, формування агрегованих показників, визначення чинників і наслідків макроекономічного розвитку господарських систем; формування вмінь загального аналізу основних економічних подій у своїй країні та за її межами, пошуку й використання інформації, необхідної для орієнтування в основних поточних проблемах економіки.

Змістові модулі:

1. Загальні основи соціально-економічного розвитку.
2. Теоретичні основи мікроекономіки.
3. Теоретичні основи макроекономіки. Закономірності розвитку світового господарства.

ОК 12. Соціологія

Мета вивчення курсу: є засвоєння студентами основних теоретичних положень сучасної соціологічної науки, сприяння розумінню змісту суспільних процесів, визначення факторів, що впливають на поведінку людини у всіх сферах її життєдіяльності, формування культури соціологічного мислення та сприяння підвищенню загального рівня культури майбутніх спеціалістів, формування та активізація їх творчого та інтелектуального потенціалу, критичного підходу до аналізу різноманітних явищ та процесів сучасного українського суспільства.

Завдання курсу: основні поняття та категорії соціології; структуру та функції соціології в сучасній науці та практиці; основні закономірності та механізми соціалізації людини; особливості вивчення галузевих соціологій; основні поняття і категорії соціології політики, економіки, освіти, молоді, управління, сім'ї та інших галузевих соціологій; основні тенденції соціологічного вивчення соціальних проблем культури та релігії; методологію та базові методи практичної роботи соціолога; сучасні суспільні проблеми в Україні, методи їх дослідження та вирішення.

Змістові модулі:

1. Загальна теорія та історія соціології.
2. Суспільство як цілісна система.
3. Суб'єкти суспільного життя.

Дисципліни циклу професійної підготовки

ОК 13. Вступ до спеціальності з адаптаційним тренінгом

Мета вивчення курсу: ознайомити здобувачів вищої освіти з сучасним станом психологічної науки, її основними розділами, зв'язком з іншими науками, історичним

розвитком уявлень про предмет психології; сформувати психологічну грамотність, навчити розуміти і правильно використовувати основні психологічні поняття.

Завдання курсу: ознайомлення здобувачів вищої освіти з науковими основами професійної діяльності практичного психолога та вимогами до його особистості; визначення основних професійних та особистісних якостей психолога, необхідних для ефективної професійної діяльності; розуміння особливостей організації роботи психолога у різних галузях; формування професійної спрямованості, потреби у систематичному самовихованні й самовдосконаленні.

Змістові модулі:

1. Теоретичні засади практичної психології.
2. Етичний кодекс психолога.
2. Сфери професійної діяльності практичного психолога.
3. Ознайомчий (адаптивний) тренінг.

ОК 14. Порівняльна психологія

Мета вивчення курсу: формування у студентів знань про природу психіки, закономірності її виникнення та становлення в умовах еволюції протягом багатьох мільйонів років історичного розвитку природи і людства як її частини.

Завдання курсу: розширення життєвих знань студентів про форми поведінки в світі тварин та людей; ознайомлення із загальними категоріями, поняттями, термінами порівняльної психології, а також формування та збагачення понятійно-категоріального апарату й тезаурусу майбутніх випускників ВНЗ; визначення предмету, завдань порівняльної психології; дослідження формування психічних процесів у тварин в онтогенезі; формування уявлення про закономірності філо- і онтогенетичного розвитку психічного відображення, про механізми і закономірності поведінки, проблеми вродженого і придбаного в поведінці тварин і людини; засвоєння уявлень про походження психіки та її розвиток у процесі еволюції; дослідження біологічних передумов та передісторії зародження людської свідомості; дослідження проблем антропогенезу; дослідження становлення людської свідомості; аналізування та узагальнення спільного та відмінного у психічній діяльності людини і тварин (проблема соціального та біологічного в поведінці людини); розширення у свідомості студентів внутрішньо предметних зв'язків з такими курсами, як «Зоологія», «Психофізіологія ЦНС та ВНД», «Анатомія та еволюція нервової системи», «Антропологія», «Загальна психологія»; формування навичок самостійної роботи з психологічною літературою.

Змістові модулі:

1. Вступ до зоопсихології та порівняльної психології.
2. Основи еволюції психіки.
3. Розвиток форм суспільного життя.
4. Розвиток психіки в онтогенезі.

ОК 15. Історія психології

Мета вивчення курсу: засвоєння студентами загальної логіки, закономірностей та хронології становлення, розвитку психологічних знань в контексті загальної історії науки; ознайомлення із процесом історичних змін, принципів та методології науки; вироблення критичного, недогматичного погляду на різні психологічні теорії, вміння визначати їх переваги та слабкі сторони.

Завдання курсу: ознайомлення з особливостями становлення та розвитку психології як науки, її наукової еволюції, внеском античних філософів, французьких просвітителів, закордонних та вітчизняних науковців в історію психології; розкриття хронології наукового життя певних історичних епох; висвітлення сутності конкретних психологічних теорій та

фактів, основних принципів наукових шкіл, поглядів окремих науковців на проблему психічного; озброєння вмінням вільно оперувати понятійно-категоріальним апаратом психології та характеризувати етапи становлення психології в процесі історичного розвитку науки; опанування навичками аналізу психологічних концепцій, навичками ведення дискусій, напрацювання свого погляду на наукові проблеми; формування у студентів неідеалізованого, недогматичного погляду на теорії різних вчених; формування об'єктивного професійного мислення; формування розуміння та становлення вміння використовувати отримані знання з психології.

Змістові модулі:

1. Загальна методологія побудови і пояснення історії психології.
2. Розвитку психологічної думки в стародавньому та середньовічному світі.
3. Психологічна думка нового часу та епохи просвітництва.
4. Розвиток психології як самостійної науки: психологія XIX-XX ст..
5. Зародження та становлення світових психологічних шкіл у XIX - XX ст.
6. Розвиток психологічної думки в Росії та Україні в XIX -XXст.

ОК 16. Загальна психологія

Мета вивчення курсу: ознайомлення студентів з теоретико-методологічними основами загальної психології, формування професійного бачення психологічних закономірностей протікання та розвитку психічних явищ (процесів, властивостей та станів); розвиток практичних вмінь та навичок аналізу психічних станів, закономірностей поведінки та діяльності особистості.

Завдання курсу: ознайомлення з фундаментальними категоріями, поняттями і феноменами класичної та сучасної психологічної науки; закономірностями й принципами функціонування психіки людини; психологічними механізмами поведінки та діяльності особистості; властивостями емоційно-вольової сфери індивіда; формування знань щодо сутності, змісту, структури, джерел психіки людини та її свідомості; складових структури особистості та їх психологічних особливостей; розвиток здатності до психологічного аналізу діяльності особистості; індивідуально-типологічних відмінностей людини; закономірностей прояву темпераменту, характеру та здібностей індивіда; озброєння вміннями використовувати набуті знання в майбутній практичній діяльності психолога та в ході опанування інших галузей психологічної науки й практики.

Змістові модулі:

1. Загальнонаукове визначення психічного відображення. Будова центральної нервової системи як матеріальної основи психіки.
2. Психологія пізнавальних психічних процесів.
3. Психологія особистості. Теорії особистості в зарубіжній та вітчизняній психології.
4. Психологічні характеристики структурних компонентів особистості. Аналіз діяльності як соціально-психологічного феномену.

ОК 18. Практикум

Мета вивчення курсу: формування у студентів вмінь та навичок професійного бачення психологічних закономірностей, протікання та розвитку психічних явищ та процесів, аналізу психічних станів та закономірностей розвитку особистості; створення умов практичного використання набутих знань з психологічної науки як необхідної умови подальшого професійного зростання фахівця.

Завдання курсу: вивчення і аналіз психологічного змісту, механізмів і закономірностей проведення групових форм роботи; формування навичок психологічного

аналізу людської діяльності, індивідуально-психологічних особливостей людини; озброєння вміннями використовувати набуті знання в практичній діяльності майбутніх психологів; формування вмінь аналізувати показники основних психічних процесів; аналізувати вплив соціальних та індивідуальних чинників на формування характеру особистості; застосовувати методи практичної психології.

Змістові модулі:

1. Особливості методів психології.
2. Види діяльності людини.
3. Колектив та закономірності спілкування у групі.
4. Пізнавальні психічні процеси.

ОК 19. Основи наукових досліджень

Мета: озброїти студентів знаннями, вміннями, навичками в галузі наукової діяльності, забезпечити наукову і практичну підготовку студентів до виконання експериментальної роботи в закладах освіти, виховних закладах, соціальних центрах та інших установах; формування у студентів стійкої мотивації навчально-дослідної діяльності, розвиток вмінь та навичок з організації та проведення науково-дослідної роботи в психологічній практиці.

Завдання курсу: ознайомлення з методологічною базою, науковим інструментарієм сучасного психолого-педагогічного дослідження; озброєння методами та прийомами організації дослідницької роботи; оволодіння навичками самостійної роботи з науковою, методичною літературою; вивчення теоретичних основ організації, проведення експериментальної роботи з дітьми різного віку та педагогічними працівниками; розвиток здібностей застосовувати одержані знання та вміння підчас виконання курсових (дипломних) робіт.

Змістові модулі:

1. Методологія та методи дослідження в психології.
2. Технологія наукового дослідження.

ОК 20. Психодіагностика та експериментальна психологія

Мета вивчення курсу: засвоєння основ психодіагностики, принципів вимірювання психологічних особливостей людини, основ психометрики; знайомство з основами методології наукового пізнання психіки, освоєння методів та методик психологічного дослідження, формування наукового світогляду.

Завдання курсу: ознайомлення з методологічними, теоретичними принципами побудови психодіагностичних інструментів і формулювання психодіагностичних висновків; розуміти методи і конкретні методики психодіагностики найбільш універсальних об'єктів психодіагностичних обстежень, таких, як риси особистості, здібності, мотиви, свідомість і самосвідомість, міжособистісні відносини; знати нормативні вимоги до методик; розширення уявлення про методологічні основи дослідження психіки; ознайомлення з процедурою, етапами проведення психологічного дослідження; формування у студентів усвідомлення необхідності чіткої фіксації мети, правильного визначення об'єкта та предмета конкретного психологічного дослідження; формування орієнтації дослідження на відтворюваність результату.

Змістові модулі:

1. Психодіагностика у сфері наукового пізнання людини: методологія та методи діагностики особистості.
2. Психофізіологічний рівень психодіагностики.
3. Психологічний рівень психодіагностики: діагностика індивідуально-психологічних відмінностей особистості.
4. Соціально-психологічний рівень психодіагностики.

5. Вступ до наукового дослідження.
6. Планування та контроль психологічного експерименту.
7. Теорія психологічного вимірювання.

ОК 21. Вікова психологія

Мета вивчення курсу: формування у студентів ґрунтовного володіння теоретичними основами знань про закономірності та динаміку психічного розвитку людини в онтогенезі; озброєння навичками аналізу умов і механізмів розвитку людини протягом життя; формування вмінь використання знань про становлення особистості, її соціалізацію, адаптацію до миру протягом різних періодів - критичних, сензитивних, стабільних.

Завдання курсу: формування спеціальних знань та навичок з оволодіння методологічними, теоретичними і конкретно-методичними принципами вікової психології і розуміння її актуальних завдань на сучасному етапі розвитку; формування знань із основних теорій сучасної вітчизняної й зарубіжної ВП, розуміти її наукові принципи й категорії, уміти використовувати їх у дослідницькій і практичній діяльності; формування умінь з аналізу та оцінки основних теоретичних напрямків в рішенні проблем психічного розвитку людини, підходів до вікової періодизації, формування уявлення про основні типи соціальної активності людини (грі, навчання, спілкування, праці), розуміння їх значення в психічному розвитку; формування знань із основних закономірностей онтогенезу людини, психічного розвитку в різні вікові періоди (дитинство, раннє дитинство, дошкільний вік, підлітковий вік, рання юність, зрілість, старість); формування умінь використання в практичній діяльності психолога знань із вікової психології.

Змістові модулі:

1. Основні категорії вікової психології.
2. Зарубіжні та вітчизняні теорії розвитку.
3. Особливості розвитку людини (пренатальний та постнатальний розвиток).

ОК 23. Педагогіка та методика викладання психології

Мета вивчення курсу: формування у студентів ґрунтовного володіння теоретичними основами педагогічної науки, озброєння навичками аналізу навчально-виховних і проблемних педагогічних ситуацій в освітніх закладах; вироблення практичних вмінь викладання психології як навчальної дисципліни в загальноосвітній школі, формування вмінь планувати та здійснювати педагогічну діяльність.

Завдання курсу: ознайомлення з основними поняттями педагогіки як науки, розкриття процесу її становлення та розвитку, сутністю системи педагогічних наук та зв'язок педагогіки з іншими науками; висвітлення сутності національного виховання як цілісної системи, його науково-методологічних засад, напрямів виховання форм і методів виховання учнів; ознайомлення з закономірностями та принципами викладання психології в загальноосвітній школі; надання відомостей про сучасні технології навчання психології; озброєння вміннями використовувати ефективні методи та форми навчання психології, складати конспекти традиційних та інноваційних уроків; розвиток творчого мислення студентів в процесі самостійного опрацювання навчального матеріалу.

Змістові модулі:

1. Загальні основи педагогіки.
2. Теоретичні основи виховання.
3. Теоретичні основи методики викладання психології.
4. Технологія викладання психології.
5. Професійна майстерність вчителя психології.

ОК 24. Педагогічна психологія

Мета вивчення курсу: теоретичне і практичне оволодіння знаннями про психологію навчальної діяльності, взаємозв'язку процесів навчання, викладання і виховання, а також формування наукового психологічного мислення, професійних знань і умінь майбутніх фахівців в галузі педагогічної психології.

Завдання дисципліни: ознайомити студентів з основними напрямками, поняттями і категоріями педагогічної психології, концепціями педагогічного процесу і навчання і їх психологічними підставами; сформулювати уявлення про методи наукового дослідження в педагогічній психології; створити умови для засвоєння напрямків і методів вивчення психологічних особливостей учнів, які обумовлюють закономірності і механізми засвоєння соціального досвіду в процесі навчання і виховання; знань про психологічні аспекти виховних і дидактичних технологій, про особливості виховного та освітнього процесів, різних форм і технологій їх реалізації; сформулювати у студентів уявлення про структуру навчальної діяльності, виділити принципи і шляхи індивідуалізації змісту освіти відповідно до можливостей учня; розкрити психологічні закономірності педагогічної діяльності та педагогічного впливу на різних етапах навчально-виховного процесу; вивчити специфіку виявлення психологічних основ діяльності вчителя, його професійних і особистісних якостей, стилів педагогічної діяльності та педагогічного спілкування; сприяти вивченню психології педагогічного колективу; сприяти вивченню механізмів виховання та формування особистості учня в умовах школи; сприяти професійному становленню особистості майбутнього фахівця з психології.

Змістові модулі:

1. Теоретичні та методологічні основи педагогічної психології.
2. Психологія навчання та навчання.
3. Психологія виховання.
4. Психологія педагогічної діяльності та особистості вчителя.

ОК 25. Соціальна психологія

Мета вивчення курсу: надання системи знань щодо закономірностей виникнення та функціонування суспільно-психологічних явищ, а також формування вміння застосовувати соціально-психологічні знання в практичних сферах діяльності психолога.

Завдання курсу: систематизація знань здобувачів вищої освіти з основних теоретичних та методологічних понять, принципів та положень соціальної психології; надання відомостей щодо основних соціально-психологічних явищ та процесів у малих та великих соціальних групах, місця особистості в системі суспільних та міжособистісних відносин; обґрунтування закономірностей виникнення політичних, національних та інших процесів в розвитку держави та суспільства з урахуванням соціально-психологічних закономірностей; формування здатності до професійного використання розуміння сутності соціально-психологічних феноменів в процесі практичної діяльності з окремим індивідом та групою.

Змістові модулі:

1. Методологічні та теоретичні основи соціальної психології як науки.
2. Співвідношення базових соціально-психологічних феноменів.
3. Проблема особистості в соціальній психології.
4. Психологія малих та великих соціальних груп.

ОК 26. Основи клінічної та патопсихології

Мета курсу: надання системи знань щодо структури нервово-психічних і соматичних порушень індивіда; формування професійних уявлень щодо закономірностей розпаду та

порушень психічної діяльності в співставленні з нормою; створення уявлень щодо специфіки психологічної корекції, компенсації та профілактики виникнення нервово-психічних та соматичних розладів в структурі медико-психологічної допомоги; розвиток професійних вмінь з використання науково обґрунтованих методів відновлення порушень психічних функцій шляхом використання раціональних прийомів компенсації та корекції дефекту.

Завдання курсу: ознайомлення з системою теоретико-методологічних понять, категорій та принципів клінічної психології та патопсихології; формування знань про закономірності розпаду психічної діяльності та структур особистості у співставленні із закономірностями формування та протікання психічних процесів у нормі; створення умов для усвідомлення специфіки викривлення відображуваної діяльності мозку; розвиток здатності до професійного аналізу станів особистості з психічними відхиленнями, особливостей її пізнавальної діяльності, специфіки емоційно-вольової сфери, властивостей особистості в цілому; сприяння процесу опанування діагностичних критеріїв встановлення рівня інтелектуального зниження, проведення патопсихологічної експертизи, оцінювання ефективності процесу корекції та компенсації порушень, здійснення психологічного супроводу діагностичного, терапевтичного та реабілітаційного процесу в клініці.

Змістові модулі:

1. Методологічні основи клінічної психології
2. Психологічний супровід діагностичного та терапевтичного процесу в клініці
3. Теоретико-методологічні основи та принципи патопсихологічної науки й практики
4. Патопсихологія пізнавальної діяльності індивіда.
5. Окремі види психічного дизонтогенезу.
6. Методи психологічної корекції та компенсації порушень.

ОК 27. Психологія сім'ї та корекція сімейних відносин.

Мета вивчення курсу: освоєння теоретичних основ про сучасні сімейні стосунки: генезис; історичне становлення сім'ї, закономірності створення, функціонування, розвитку і руйнування сім'ї як колективного суб'єкта, первинні умови соціалізації індивіда в родині, а також можливі відхилення у розвитку стосунків між членами сім'ї та їх корекція, практичне використання методів та технологій роботи з сім'ями.

Завдання курсу: ознайомлення з науковими основами розвитку й функціонування подружніх та сімейних стосунків, прикладними труднощами психології сімейних відносин як наукової дисципліни; формування знань про сучасну сім'ю і сімейні відносини, що мають свої специфічні особливості в життєдіяльності; формування здатності до професійного використання валідних і надійних психодіагностичних методів та корекційних заходів щодо надання психологічної допомоги членам родини.

Змістові модулі:

1. Психологія сімейних відносин як наукова дисципліна: розвиток шлюбу й сім'ї у контексті культурно-історичного розвитку людства.
2. Соціальний контекст сімейних відносин: динаміка, стабільність та руйнування.
3. Дитячо-батьківські і сіблінгові відносини в родині.
4. Психологічна допомога та корекція сімейних відносин.

ОК 28. Психологія управління

Мета вивчення курсу: ознайомлення з теоретичними основами психологічної науки управління; формування у майбутніх фахівців стійкої мотивації до підвищення соціально-психологічної компетентності у сфері міжособистісного спілкування, вмінь з позиції

психології управління підходити до вирішення професійних задач, здійснювати аналіз організаційних подій, фактів, явищ та вчинків людей в процесі професійної / командної взаємодії, враховуючи сутність та закономірності внутрішньо групової динамки.

Завдання курсу: ознайомлення з основними категоріями психології управління, закономірностями й принципами функціонування колективу співробітників, психологічними механізмами поведінки й діяльності людей у групі, особливостями індивідуально-психологічних рис менеджера, з закономірностями і технологіями міжособистісного спілкування; формування знань про сутність, зміст, професійної діяльності керівництва та алгоритму процесу делегування повноважень; надання відомостей про сучасний стан проблеми кадрів в управлінні й актуальні наукові проблеми менеджменту; допомога в осмисленні значущості основ психології менеджменту для майбутньої діяльності; озброєння вміннями використовувати набуті знання у повсякденному спілкуванні та організації взаємин з іншими суб'єктами.

Змістові модулі:

1. Теоретичні основи психології управління
2. Психологія управління груповими явищами і процесами в діяльності керівника
3. Структура управлінських дій

ОК 29. Основи психологічного консультування

Мета вивчення курсу: засвоєння студентами цілісної системи знань на основі наукового підходу до практики психологічного консультування; ознайомлення з основними параметрами процесу консультування: умовами, структурою, динамікою, чинниками, що впливають на характер протікання консультативного процесу, ефектами і результатами; придбання базових умінь і навичок, необхідних консультанту в практичній діяльності; формування та розвиток професійно та особистісно важливих якостей майбутніх фахівців.

Завдання курсу: знайомство з основними теоретичними уявленнями про психологічне консультування і оволодіння понятійним і термінологічним апаратом дисципліни; складати та реалізовувати план консультативного процесу з урахуванням специфіки запиту та індивідуальних особливостей клієнта, забезпечувати ефективність власних дій; усвідомлення професійних вимог, що висуваються консультанту; вивчення основних методів, прийомів і технік психологічного консультування, форм і видів цілеспрямованого психологічного впливу в процесі консультування; розвиток і поглиблення навичок рефлексивного аналізу, оволодіння ефективними заходами щодо збереження здоров'я (власного й оточення) та за потреби визначати зміст запиту до супервізії.

Змістові модулі:

1. Теоретико-методологічні основи психологічного консультування.
2. Процес психологічного консультування.
3. Психологічне консультування як форма психологічної допомоги.
4. Сфери психологічного консультування.

ОК 30. Методологічні та теоретичні проблеми психології

Мета вивчення курсу: формування у студентів системи стійкої мотивації до навчально-пізнавальної і професійної діяльності, самостійно планувати, організувати та здійснювати психологічне дослідження, сприяти розвитку творчого мислення і вмінь орієнтуватися в сучасних проблемах психологічної науки.

Завдання курсу: допомога в осмисленні значущості методології для психологічної науки; ознайомлення з основними поняттями, якими оперують фахівці у галузі академічної психології; надання відомостей про сучасний стан розвитку психологічної науки й актуальні

наукові проблеми (психофізична, психофізіологічна, психогностична, психомотиваційна, психопраксична, психосоціальна тощо); визначення співвідношення базисних психологічних категорій і метапсихологічних категорій, специфіки розвитку психологічних категорій; формування знань про природничу та гуманітарну парадигми психології; здійснення історико-теоретичного аналізу структури психології як системи знань (структура і специфіка психологічних теорій, проблема кризи в психології); ознайомлення з напрямками розбудови практико-прикладних досліджень у психології; озброєння вміннями формулювати проблему в межах конкретного наукового дослідження, формулювати цілі та завдання, знаходити шляхи її рішення; формування навичок роботи із публікаціями матеріалів досліджень психології, щодо психологічних компонентів та феноменів, пов'язаних з практичними аспектами психологічної науки; узагальнення знань про основні положення методології, які є нормативними для психології.

Змістові модулі:

1. Методологія та сучасна наукова психологія.
2. Сучасна психологія як система знань.

ОК 31. Соціально-психологічне проектування

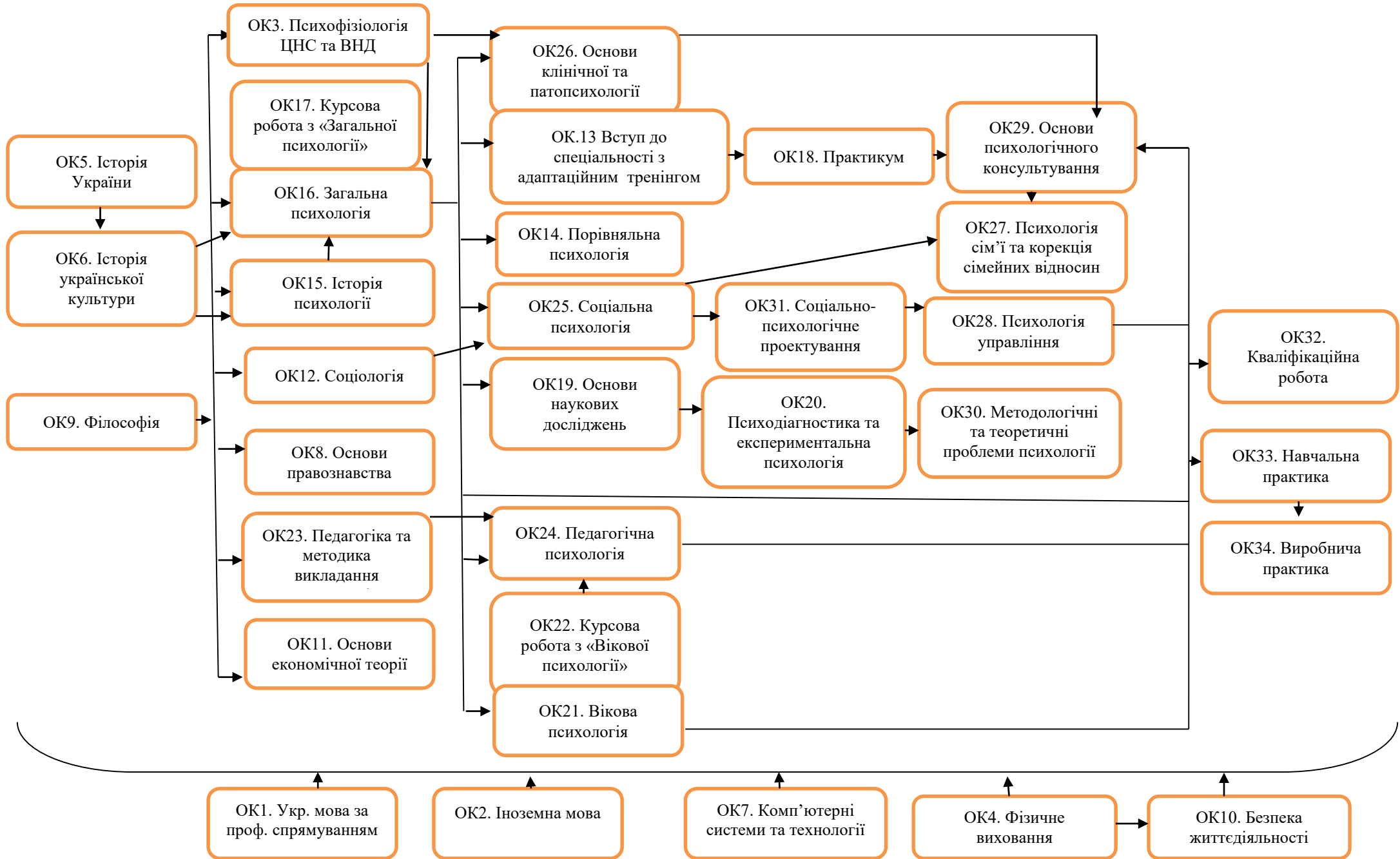
Мета вивчення курсу: надання системи знань щодо структури визначення соціальних здібностей особистості, яка складає порозуміння розвитку та прийняття людиною самого себе для побудови власних перспектив життєдіяльності, формування у здобувачів вмінь використання проектного підходу до розв'язання соціально-психологічних проблем й на досягнення бажаних кінцевих результатів.

Завдання курсу: використовувати теоретико-методологічні знання розвитку в онтогенезі особистості та аналізу соціальних ситуацій взаємодій; здійснювати діагностику соціальних здібностей з урахуванням власного й професійного досвіду деструктивних та конструктивних досягнень особистості; створювати умови для розуміння власних бажань та результатів побудови різних сфер життєдіяльності; здійснювати моніторинг і оцінювання стану ситуації й розробляти проекти різного типу.

Змістові модулі:

1. Теоретико-методологічні основи проектної діяльності.
2. Технології соціально-психологічного проектування.
3. Особливості проектування власних та соціальних перспектив життєдіяльності, професійного становлення й зростання, особистісного розвитку та самореалізації.

Структурно-логічна схема підготовки фахівця освітнього рівня «Бакалавр» за освітньою програмою «Практична психологія» спеціальність 053 «Психологія»

ПР-6/ ОК-1, ОК-2, ОК-3, ОК-5, ОК-6, ОК-7, ОК-8, ОК-9, ОК-10, ОК-11, ОК-12, ОК-17, ОК-19, ОК-20, ОК-22, ОК-30, ОК-31, ОК-32,	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+				
ПР- 7/ ОК-17, ОК-19, ОК-20, ОК-22, , ОК-30, ОК-31, ОК-32, ОК-33, ОК-34	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+				
ПР-8/ ОК-1, ОК-2, ОК-3, ОК-5, ОК-6, ОК-7, ОК-8, ОК-9, ОК-10, ОК-11, ОК-12, ОК-13, ОК-15, ОК-17, ОК-19, ОК-20, ОК-22, ОК-30, ОК-31, ОК-32	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+				+
ПР-9/ ОК-14, ОК-15, ОК-16, ОК-18, ОК-20, ОК-21, ОК-23, ОК-24, ОК-25, ОК-26, ОК-27, ОК-28, ОК-29, ОК-31, ОК-32, ОК-33, ОК-34	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ПР-10/ ОК-1, ОК-2, ОК-3, ОК-5, ОК-6, ОК-7, ОК-8, ОК-9, ОК-10, ОК-11, ОК-12, ОК-14, ОК-16, ОК-18, ОК-19, ОК-21, ОК-22, ОК-24, ОК-25, ОК-26, ОК-27, ОК-28, ОК-30, ОК-31, ОК-32, ОК-33, ОК-34	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ПР-11/ ОК-27, ОК-29, ОК-33, ОК-34	+	+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		+	+	+	+	+	+		+	
ПР-12/ ОК-21, ОК-25, ОК-26, ОК-27, ОК-28, ОК-29, ОК-33, ОК-34		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	
ПР-13/ ОК-1, ОК-2, ОК-3, ОК-4, ОК-5, ОК-6, ОК-8, ОК-9, ОК-10, ОК-11, ОК-12, ОК-13, ОК-24, ОК-25, ОК-27, ОК-28, ОК-29, ОК-33, ОК-34	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		+	+	+		+	+	+	+	+	+		+	+
ПР – 14/ / ОК-1, ОК-2, ОК-4, ОК-5, ОК-6, ОК-10, ОК-13, ОК-23, ОК-25, ОК-28, ОК-33, ОК-34	+	+	+	+	+	+	+	+	+		+	+	+	+	+					+	+	+		+	+	+
ПР-15/ ОК-3, ОК-4, ОК-5, ОК-6, ОК-7, ОК-8, ОК-9, ОК-10, ОК-12, ОК-13, ОК-16, ОК-18, ОК-19, ОК-20, ОК-21, ОК-23, ОК-24, ОК-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		+	+	+	+	+	+	+		+	+	

25, ОК-26, ОК-28, ОК-29, ОК-32																											
ПР-16/ ОК-8, ОК-13, ОК-18, ОК-20, ОК-21, ОК-24, ОК-26, ОК-27, ОК-29, ОК-32	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
ПР-17/ ОК-1, ОК-2, ОК-4, ОК-5, ОК-6, ОК-9, ОК-13, ОК-21, ОК-24, ОК-25, ОК-27, ОК-28, ОК-29, ОК-30, ОК-31, ОК-32, ОК-33, ОК-34	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		+	+	+	+	+		+	+	+	+
ПР-18/ -3, ОК-4, ОК-10, ОК-18, 26, ОК-27, ОК-28, ОК-29	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		+	+	+	+	+	+				+
ПР-19/ ОК-9, ОК-13, ОК-18, ОК-31	+	+	+		+	+	+	+	+	+		+	+	+	+							+	+				+
ПР-20/ ОК-21, ОК-24, ОК-31, ОК-33, ОК-34	+	+	+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+						+	+	+		+	+	+

Профіль освітньо-професійної програми ступеня вищої освіти бакалавр

Галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки

Спеціальність 053 Психологія

Назва ОПП: Практична психологія

Кваліфікація: Бакалавр з психології. Практичний психолог

Тип диплому та обсяг програми	Диплом бакалавра, одиничний, 240 кредитів ЄКТС, 3 роки 10 місяців
Вищий навчальний заклад	Маріупольський державний університет, м. Маріуполь
Акредитаційна інституція	Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти
Період акредитації	Сертифікат про акредитацію Серія НД № 0585912, дійсний до 01 липня 2020 р.
Рівень програми	FQ-ЕНЕА- перший цикл, QF-LLL–6 рівень, НРК–7 рівень
Передумови	Повна загальна середня освіта, молодший спеціаліст, друга вища освіта
Мови викладання	Українська
Термін дії ОПП	2020 р.
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	http://mdu.in.ua/index/profil_i_osvitnikh_program/0-197
а	Мета програми
	Формування наукових уявлень про природу психіки, про методи та результати дослідження психічних явищ; розвиток здатності до застосування психологічних знань в умовах професійної діяльності. Надання здобувачам вищої освіти знання про закономірності розвитку психологічної освіти та науки в Україні, зарубіжжі в галузі соціально-психологічних, поведінкових, різновікових і гендерних особливостей становлення особистості, інноваційні технології психологічного супроводу особистості та проектування нових умов життєдіяльності.
б	Характеристика програми
1	<i>Предметна область, напрям</i> Галузь знань – соціальні та поведінкові науки. Цикл загальної підготовки – 25%; цикл професійної підготовки – 75%. Нормативна частина – 75%; варіативна частина – 25%.
2	<i>Фокус програми та спеціалізації</i> Загальна вища освіта в предметній області Професійна, прикладна.
3	<i>Орієнтація програми</i> Орієнтація на дослідження з великою складовою комунікативних та міжособистісних навичок рідною та іноземними мовами.
4	<i>Особливості та відмінності</i> Необхідність практичної підготовки. Здобувачі вищої освіти можуть вирішувати завдання, пов'язані з психодіагностикою та психокорекцією психічних

		процесів, станів та якостей особистості.
в	Працевлаштування та продовження освіти	
1	<i>Працевлаштування</i>	Практичний психолог має можливість працювати в закладах освіти: шкільний психолог, психолог дошкільного закладу, дитячого будинку, школи-інтернату, позашкільного закладу; обіймати посади: професіонал в галузі психології, практичний психолог, професіонал в галузі соціального захисту населення.
2	<i>Продовження освіти</i>	Можливість продовжувати освіту за другим (магістерським) рівнем вищої освіти. Набуття додаткових кваліфікацій в системі післядипломної освіти.
г	Стиль та методика навчання	
1	<i>Підходи до викладання та навчання</i>	Педагогічна взаємодія (лекції, лабораторні роботи, семінари), проблемно-орієнтоване навчання (практичні заняття в малих групах, інтерактивні методи навчання, ділові та орг-діяльнісні ігри, тренінги), задачний підхід (самостійна робота на основі підручників та конспектів), консультації із викладачами.
2	<i>Методи оцінювання.</i>	Формами підсумкового контролю є екзамени, заліки, а також диференційовані заліки, які проводяться для оцінювання якості виконання та захисту курсових робіт та звітів з практики. Проміжний та поточний контроль здійснюється у формі виконання модульних контрольних робіт; підготовки та захисту проектів, презентацій, реферативних досліджень; здійснення кейс-стадій, випусковий екзамен.
д	Програмні компетентності	
	<i>Інтегральна компетентність</i>	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері психології, що передбачають застосування основних психологічних теорій та методів та характеризуються комплексністю і невизначеністю умов.
1	<i>Загальні</i>	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. Здатність бути критичним і самокритичним. Здатність приймати обґрунтовані рішення. Здатність генерувати нові ідеї (креативність). Навички міжособистісної взаємодії. Здатність працювати в команді. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського

		<p>(вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p>
2	Фахові	<p>Здатність оперувати категоріально-понятійним апаратом психології.</p> <p>Здатність до ретроспективного аналізу вітчизняного та зарубіжного досвіду розуміння природи виникнення, функціонування та розвитку психічних явищ.</p> <p>Здатність до розуміння природи поведінки, діяльності та вчинків.</p> <p>Здатність самостійно збирати та критично опрацьовувати, аналізувати та узагальнювати психологічну інформацію з різних джерел.</p> <p>Здатність використовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій.</p> <p>Здатність самостійно планувати, організувати та здійснювати психологічне дослідження.</p> <p>Здатність аналізувати та систематизувати одержані результати, формулювати аргументовані висновки та рекомендації.</p> <p>Здатність організувати та надавати психологічну допомогу (індивідуальну та групову).</p> <p>Здатність здійснювати просвітницьку та психопрофілактичну відповідно до запиту.</p> <p>Здатність дотримуватися норм професійної етики.</p> <p>Здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.</p> <p>Здатність до психологічного супроводу учасників освітнього процесу в умовах інклюзії.</p> <p>Здатність до соціально-психологічного супроводу дитини з особливими освітніми потребами.</p> <p>Здатність до надання психологічної допомоги особистості, що опинилася в складних життєвих обставинах та в ситуації невизначеності.</p> <p>Здатність опановувати власні психоемоційні стани, використовувати внутрішній адаптаційний потенціал, усвідомлювати та підсилювати власні індивідуальні ресурси.</p>

Програмні результати навчання

1. Аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв'язання.
2. Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань.
3. Здійснювати пошук інформації з різних джерел, у т.ч. з використанням інформаційно-комунікаційних технологій, для вирішення професійних завдань.
4. Обґрунтовувати власну позицію, робити самостійні висновки за результатами власних досліджень і аналізу літературних джерел .
5. Обирати та застосовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій (тести, опитувальники, проєктивні методики тощо) психологічного дослідження та технології психологічної допомоги .
6. Формулювати мету, завдання дослідження, володіти навичками збору первинного матеріалу, дотримуватися процедури дослідження.
7. Рефлексувати та критично оцінювати достовірність одержаних результатів психологічного дослідження, формулювати аргументовані висновки.
8. Презентувати результати власних досліджень усно / письмово для фахівців і нефахівців.
9. Пропонувати власні способи вирішення психологічних задач і проблем у процесі професійної діяльності, приймати та аргументувати власні рішення щодо їх розв'язання.
10. Формулювати думку логічно, доступно, дискутувати, обстоювати власну позицію, модифікувати висловлювання відповідно до культуральних особливостей співрозмовника.
11. Складати та реалізовувати план консультативного процесу з урахуванням специфіки запиту та індивідуальних особливостей клієнта, забезпечувати ефективність власних дій.
12. Складати та реалізовувати програму психопрофілактичних та просвітницьких дій, заходів психологічної допомоги у формі лекцій, бесід, круглих столів, ігор, тренінгів, тощо, відповідно до вимог замовника.
13. Взаємодіяти, вступати у комунікацію, бути зрозумілим, толерантно ставитися до осіб, що мають інші культуральні чи гендерно-вікові відмінності.
14. Ефективно виконувати різні ролі у команді у процесі вирішення фахових завдань, у тому числі демонструвати лідерські якості.
15. Відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.
16. Знати, розуміти та дотримуватися етичних принципів професійної діяльності психолога.
17. Демонструвати соціально відповідальну та свідому поведінку, слідувати гуманістичним та демократичним цінностям у професійній та громадській діяльності.
18. Вживати ефективні заходи щодо збереження здоров'я (власного й оточення) та за потреби визначати зміст запиту до супервізії.
19. Ефективно використовувати навички рефлексії та саморегуляції в різних професійних та життєвих обставинах.
20. Опановувати технології супроводу учасників освітнього процесу в умовах

інклюзії.

Ресурсне забезпечення реалізації програми

Кадрове забезпечення	Гарант ОПП – кандидат психологічних наук Варава Л.А. 90% науково-педагогічних працівників, які забезпечують викладання дисциплін професійної і фахової підготовки зі спеціальності 053 «Психологія», мають наукові ступені та вчені звання. У процесі організації освітнього процесу та практичної підготовки залучаються вітчизняні та закордонні фахівці специфічної спрямованості: тренери тренінгових технологій, ігротехніки та методологи організаційно-діяльнісних ігор, психоконсультанти та психотерапевти.
Матеріально-технічне забезпечення	Тренінгова аудиторія, консультативний кабінет, стипендіальне забезпечення, забезпечення гуртожитком, соціальна інфраструктура університету (їдальня, студентське кафе, медичний пункт, спортивний комплекс), доступ до мережі Інтернет за бездротовим з'єднанням, доступ до фондів наукової бібліотеки університету.
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	Використання сучасних прикладних програмних продуктів; доступ до електронних освітніх і наукових ресурсів; доступ до електронного навчального середовища Moodle; доступ до фондів бібліотеки університету; доступ до лекційних матеріалів (у паперовому й електронному вигляді), планів практичних і лабораторних занять. Проходження здобувачами вищої освіти спеціальності 053 «Психологія» навчальних та виробничих практик на базі навчально-виховних закладів (заклади дошкільної освіти, спеціальні навчально-виховні заклади, заклади вищої освіти)
Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	Реалізується у закладах вищої освіти (наукових установах) – партнерах в межах України згідно з Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність у Маріупольському державному університеті.
Міжнародна кредитна мобільність	Реалізується у закладах вищої освіти (наукових установах) – партнерах в межах України згідно з Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність у Маріупольському державному університеті. Укладені угоди про співпрацю: - з Інститутом психології імені Г.С. Костюка НАПН

	Україна, - Бердянським педагогічним університетом, - Благодійним фондом «Наснага», - Головним управлінням ДСНС України у Донецькій області.
Навчання іноземних здобувачів освіти	Відповідно до сертифікату про акредитацію (Серія НД № 0585912 від 17.11.2015) можливе навчання іноземних здобувачів вищої освіти. Навчання іноземних здобувачів вищої освіти проводиться з додатковою мовною підготовкою.

Гарант ОП

Л.А. Варава